

@001A ༄། ཚད་མའི་གཞུང་དོན་འབྱེད་པའི་བསྐྱུས་གྲའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རིགས་ལམ་འཕུལ་གྱི་ལྷ་ཁྱེ་མིག་ལས་རིགས་ལམ་ཆེ་བ་རྟགས་རིགས་གྱི་སྒྲོར་བཞུགས་སོ། །

@001B ༄། །སྒྲུ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་རིགས་པའི་སྒྲོ་འབྱེད་བསྐྱུས་གྲའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རིགས་ལམ་འཕུལ་གྱི་ལྷ་ཁྱེ་མིག་ལས་རིགས་ལམ་ཆེ་བ་རྟགས་རིགས་

གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤྱི་ལོ་པའི་སྟོན་པ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་

པའི་སྟོན་པ་ཚད་མར་བསྟན་ཏེ། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། ཞེས་པས། རང་རྒྱ་བསམ་སྒྲུར་ཕུན་ཚོགས་ལས་འཁྱུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བསྟན། འོན་རང་རེའི་སྟོན་པ་ལ་ཡིན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་མངའ་ཞེ་
ན། བདེ་གཤེགས་

སྐྱོབ་ཞེས་པས། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་མངའ་བས་ན་སྐྱོབ་པ་སྒྲན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་

བསལ་ཞིང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་རེའི་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་པ་ཚད་མ། དེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་པ་ནམ་དག། དེའི་ལུང་ལས་གསུང་པའི་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ནི་འཇུག་བྱའི་ཚད་
མ་ནམ་དག། ། རྒྱ་བསམ་སྒྲོར་ཕུན་ཚོགས་ནི་

ཉམས་སུ་གླང་བྱའི་ལམ་ནམ་དག་ཏུ་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་པར་མཇད། དེས་ན་སྒྲུབ་ངག་དང་། སུན་འབྲིན་གྱི་ནམ་བཞག་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་
པ་དེ་ནི། བསྟན་འཛིན་གྱི་

@002A ༄། །གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། དེ་ལྟ་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྲིན་གྱི། །རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་གིས་ཤེས། །མཁས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་
བསྟན་པ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སྒྲུབ་ངག་དང་། སུན་འབྲིན་སོགས་ཀྱི་ནམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཚེས་དེ་ཚེས་བྲབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་

གཏན་ཆོག་ས་ལའད་པ་

ལ། ཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཏགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་ལའད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཏགས་སུ་བཀོད་པ། ཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཏགས་སུ་
བཀོད་པ། དེ་སྐབས་ཀྱི་

ཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཏགས་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཏགས་སུ་བཀོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་རྩ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་ཏག་སྟེ།
རི་བོང་རྩ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཏགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་ཏག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཏགས་སུ་བཀོད་པ། སྐྱ་མི་ཏག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱས་ཏགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏག་པར་
སྐབས་པའི་ཏགས་

སུ་བཀོད་པ། བྱས་ཏགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏག་པར་སྐབས་པའི་ཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲིར་རྩལ་རིགས་འདྲའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལའད་པ་ལ། ཏགས་ཡང་དག་ལའད་པ།

དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་

@002B ཏྲགས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་ལྟོས་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་ལྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་
ཅན་ལྟན་པ་དང་། བྱུང་པའི་

ལྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ཞར་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
སྤྱོད་བྱས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་

སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུད་གཞིར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། སྤྱོད་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། སྤྱོད་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
པར་དམིགས་པ། སྤྱོད་བྱས་པའི་

ཏྲགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་མེད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། སྤྱོད་དེ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་ན་སྤྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་

པས་བྱུང་བོ། །གསུམ་པ་ནི།

བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ། བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན། བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། བྱོད་སྐྱུ་བྱོད་དུ་སྐྱུ་བ་པའི་བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་ཡིན་
པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན། ཚོས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བོ། །སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱུང་པའི་བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། དེ་སྐྱུ་བ་
ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱའི་

@003A ༄། །ཚོས་དང་། དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ། དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱའི་
ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱུ་བ་

ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ། དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། མི་རྟག་པ་དང་པོ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་

པ་ཡིན། ཡང་མི་

རྟག་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཆོས་ཅན།

མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། སྤྱོད་བ་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚད་གཞི། མི་རྟག་པ་དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས། སྤྱོད་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱ། བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག། རྟག་པ་དགག་བྱའི་
ཆོས། སྤྱོད་པ་

སྤྱོད་བ་དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱར་འཇོག། དེས་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲོ། །སྐབ་བྱེད་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་

མ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེད་པའི་སྟོས་གཞི་མཐུན་སྟེགས་དང་མི་སྟེགས་གཉིས་

བཤད་པ་ལ། དངོས་བཤད་པ་དང་།

@003B ཞར་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱ་བཤད་འཇུག་གི་ཕ་བཞི་ཅི་བ། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་
ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞི། དང་

པོ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་པ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ་དང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན་
ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་

ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་མི་རྟག་པས་སྟོང་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མེད་པ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཞན་པ་

མི་མཐུན་ཕྱོགས། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ། རི་བོང་རྩ་དང་པོ། །ཤེས་བྱ་གཉིས་པ། རྟག་པ་གསུམ་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་

ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལའད་དུ་

ཡོད་པས་བྱུང་པ་མ་ཞེན། འདི་ལ་མུ་གུམ་སྟེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལའད་དུ་མེད་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་
དང་གུམ་ལ། འདུས་མ་

བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལའད་དུ་མེད་པའི་མུ་ཡིན། དེ་སྐབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་

@004A ༄། །པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལའད་དུ་མེད་དེ། དེ་དང་སྒྲ་གཉིས་རྟག་པར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། བྱམ་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་
པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལའད་དུ་ཡོད་པའི་མུ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་སྐབ་པ་ནི། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྒྲ་ལའད་དུ་

ཡོད་དེ། ཁྱོད་དང་སྐྱ་གཉིས་མི་

རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན། སྐྱ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལུ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་དུ་མེད་པའི་ལུ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱ་
བཤད་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་དང་

སྐྱ་གཉིས་མི་རྟག་པར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པ་གང་ཞིག །སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་
ལུ་ནི་མེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་མ་བྱེད་ལྟེ། སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་

@004B བྱེད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་དང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་སྒྲ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗེས་

སྤྱད་པའི་བྱ་འཕམ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲའི་འཕྲུག་གཞི་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བྱེད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་
མེད་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་དེ་དང་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་ཁྲབ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སམ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཕྱོག་ལ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཕྱོག་དང་
གཞི་ཕྱོག་ཐམས་ཅད་

འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མ་ཞེན། འདི་ལ་མུ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་

སྒྲིག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིག་པར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན། ལུས་པ་དེ་སྒྲིག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་སྒྲིག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་

སྒྲིག་པར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིག་པར་དུ་མེད་པའི་མུ་ནི་མེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་

@005A ༄། །མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིག་པར་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་གྱང་།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བྱུང་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བྱུང་ན། ཏགས་ཡང་དག་གི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་

གྲུབ་ན། སྒྲ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་

གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་བཤད་པ་ལ། མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་བ། མཐུན་དཔེའི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན།
དེ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན། དེ་

ཡིན་པས་བྱབ། གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རི་བོང་གི་རྩ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་

གྲུབ་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་བཞིན་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་ཡང་ཡོད།

བྱས་ན། མི་རྟག་པས་བྱབ། དཔེར་ན།

@005B ཁྱོད་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཞེས་སོགས་རིགས་

འགྲོ། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ། མི་མཐུན་དཔེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ནི་ཡོད་པ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན། གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལའང་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིན། ཕྱོགས་ཆོས། རྗེས་བྱབ། ཕྱོགས་བྱབ་གསུམ་

མོ། །དེ་རྣམས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་

དུ་ཚད་མས་ངེས་པ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལྡན་
དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྡན་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་ནི་གོ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱ་དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་

@06A ༄། །མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཀྱང་མཚོན་བྱ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་འགོད་ན། སྐྱ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་

སྐྱོན་མེད་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་སྐྱ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་

མཚན་ཉིད། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། བྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ། བྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངས་པ་

བྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། བྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་
འབྲེལ། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མེད་པ་ཁོན་ར་ཚད་མས་ངས་པ། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས། རྗེས་བྱུང་། ཕྱོག་
བྱུང་གསུམ་ཀ་ཡིན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་

པ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཚོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་

@06B ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུད་གཞིར་བཟུང་བ་གང་ཞིག། ཁྱོད་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལ་
ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་སྟིད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་གང་ཞིག་ཁྱོད་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་

ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན། སྐྱ་ཁྱོད་ཡིན། སྐྱ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནམས་སྟེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

རོལ་དུ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་

མས་ངེས་པའི་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོལ་ཡང་དག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབ་
ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་ཡང་དག་དེས་སྐྱ་

མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྐབ། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་
པ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་

བའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་འགོད་རྩལ་ཡིན་འགོད་གང་ཞིག །སྐབ་རྩལ་ཡིན་སྐབ་ཡིན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱ། གཉིས་

པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་རྩལ་ཡིན་སྐབ་དང་། ཡོད་གྲུབ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་

@07B ཏྲག་པར་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཏྲགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཏྲགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་

པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཏྲག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བཞི་པ་འབྱུང་དོ། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྲབ་ཡིན་པར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་ཏྲགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་ཏྲགས་གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཟིན། ཙ་ཏྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཏྲགས་ཡང་

དག་གི་དབྱེ་བ་ལའད་པ་ལ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་

དབྱེ་བ། རྒྱལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་རྩལ།

དང་པོ་ལ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག། །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞིའི་སྤྱང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་
བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ། རྟགས་ཚུལ་དོན་

གསུམ་ངོས་བརྒྱད་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཁྲོད་དེ་རླབ་ཀྱི་རླབ་ཀྱི་རླབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྲོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རླབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརླབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཞུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྲོད་ཀྱི་རྩ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཤིང་པ་དེ། ཁྲོད་དེ་རླབ་ཀྱི་

@08A ༄། །འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱོད་པའི་ཆོ་ན། འབྲས་བྱའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདྲས་བྱས་གཉིས་དོན་གཅིག་ །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་རྩལ་

གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གོ་བ་དང་སྒྱུར་ན། ཁྱེད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཚེས་སུ་

བཟུང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་

ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱ་སྡོན་སོང་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་
ཡང་དག །རྒྱ་སྡོན་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་

རྟགས་ཡང་དག །རྒྱ་བྱོད་པར་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། ཏུ་ལྟན་ཀྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ།

ཏུ་བ་དེ་ཏུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན། བར་སྐྱང་གི་ཏུ་བ་སྡོལ་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་མེ་སྐྱ་མ་སྡོན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆོ། ཏུ་བ་དེ་བར་སྐྱང་གི་ཏུ་

བ་སྡོལ་པོ་རང་རྒྱ་མེ་སྐྱ་མ་སྡོན་ཏུ་སོང་བར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་སྡོན་སོང་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །ཉིར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་པའི་དངོས་

པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ།

@08B རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་དེ། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་སྤྱིའམ་རང་སྤྲོག་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག། །སྤྲོན་སྤྲང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་
དམིགས་སྤྲོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་

དམིགས་སྤྲོན་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། རང་གི་དམིགས་སྤྲོན་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་སྤྲོན་སྤྲང་དབང་ཤེས་རང་གི་དམིགས་སྤྲོན་དང་བཅས་
པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱའི་བྱད་པར་

སྐྱབ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག། །ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྤྲོང་ན་ཆོས་ཅན། བྱ་རོ་སྤྲ་མས་བྱར་གཟུགས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་དེ། བྱ་རོ་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། བྱ་རོ་
ད་ལྟར་བ་དེ་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་

བུའི་སྤྲོང་དུ་བྱ་རོ་སྤྲ་མས་བྱར་གཟུགས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་དབྱེན་གཉིས་ཡོད་དེ། དུ་བ་དེ་དུ་ལྷན་

ལ་ལ་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་

མཐུན་སྦྲེགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་། ཏུ་བ་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྦྲེགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

མཐུན་སྦྲེགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག།

པའི་དོན་ནི། ཏུ་བའི་དངོས་སྒྱུ་ཡོད་ན་ཏུ་བ་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། མེ་ཡོད་ན། ཏུ་བ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྱུ་བ་བྱེད་ནི། ཏུ་བ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ཏུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་

@09A ལྷོ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། ཁྱོད་མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ། འུ་བ་དེ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་དང་དེ་སྐབས་ཀྱི་བཀོད་ཆོད་དང་སོང་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ཀ་དང་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཅུ་བ་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཀོད་ཆོད་ཀྱི་

རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་སོང་ཚོད་ཀྱི་

རྟགས་དང་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན། མེ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་བཀོད་ཚོད་དང་སོང་ཚོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན། མེ་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་བསྐྱབ་

བྱའི་ཚོས་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་སོང་ཚོད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །མེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་ཚ་ཞིང་བསྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་དུ་ལྷན་
ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་

བྱའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་

བྱའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་དང་

གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་

@09B གསུམ་ཡིན་པ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་སྟོང་དེ་
སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །སྟོང་གྱི་རྟགས་

ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན། སྟོང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དེ། སྟོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐབས་

ཀྱི་སྟོང་པར་སྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་བཟློང་པའི་

སྐྱས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་འཕེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་བཟློང་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་མི་འཕེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་

པོ་ལ་ཡང་། རང་གི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་

འཕངས་པ་དང་། དེ་ཤྱགས་ལ་འཕངས་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་མཚན་གཞིན། ཅོ་ལ་བྱང་དང་། སྒྲིམ་པ། ཏུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
གཉིས་པ། དངོས་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་བྱེད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེན། དེ་སྒྲུབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དེ་
སྒྲུབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་

@10A ༄། ༄དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་སྒྲུབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། བྱས་པ་དང་པོ་དང་། བྱས་
པའི་བྱེད་བྱག་གཉིས་པ་ཡིན། དེ་

གཉིས་སྒྲུབ་པ་ནི། ༄བྱས་པ་དེ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་བྱེད་བྱག་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་

ཡང་དག་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ༙ གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞིའི་སྟངས་དུ་མཚན་ཉིད་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་

དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དག་ག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་
དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྒྲིང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྒྲིང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་

གི་ཚོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཉམས་པར་བྱུང་ཉི་རེ། ཞེས་རང་ལ་མི་སྒྲིང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ཅེས་འཆད་མི་རིགས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་

རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕུག་པ། མེད་ལ་

@10B མི་འཕུག་འབྲས་བུ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་
སྒྱུར་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཉིད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་མི་སྣང་བ་དེ། བྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སྣང་བའི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །དེ་སྐབས་ཀྱི་

མི་སྣང་བའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། བྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མེད་དགག་ཀྱང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབས་

ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མ་ཡིན་དགག་དང་སྐབས་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེན། མི་སྣང་བའི་རྒྱ།

ཁྱབ་བྱེད། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་དེ། ཤ་བ་
བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་

དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། ཤ་བ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་
དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་

@11A ༄། །བ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ཡིན། ཤ་བ་ཡོད་པ་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་བ་ཡོད་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ།

མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་

དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་བ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་པ་ཡིན། ཤ་བ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་

ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། །

མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ངེས་བྱེད་གྱི་དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གསུམ་པ་ཡིན། དགོས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ལྷའི་བར་སྤིང་དང་། ཤ་ཟ་
ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་

སྒྲོན་ས་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་གཞི་འདིར་དེ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སམ་མེད་ཅེས་ཐག་གཅོད་དུ་མི་རུང་བ་དཔེར་མཛད་ནས། དོན་ལ་གང་ཟག་གང་དང་གང་གི་སྒྲོན་ཡོན་རང་གི་
ཚད་མས་མ་ངེས་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཀྱར་བྱར་མི་རུང་བར་

ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །དེ་སྒྲུབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ངེས་བྱེད་གྱི་དཔུང་

ཤེས་དོན་མཐུན་ཡོད་པ་དེ་དེ་འདྲའི་དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི། ཤ་ཟ་དང་དེ་ངེས་པའི་དཔུང་

ཤེས་དོན་མཐུན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་

@11B དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤ་བ་དང་དེ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་གཉིས་རེ་
རེ་ནས་དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་

བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་གྲོལ་ཡང་དག་དེས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དེ་འདྲ་བའི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བའི་
ཕྱིར། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་

བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཤ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏུ་བ་དེ་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་ཏུ་བ་མེད་པར་སྐབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱེད་པ་
དོན་ཏུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་

ངེས་བྱེད་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐབ་པའི་མི་སྣ་དང་བའི་འགལ་ཁྱེད་མིགས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་པ་དོན་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དང་ཏུས་

དང་ངོ་བོའི་བསྐྱལ་དོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི། རང་དང་ཕྱོགས་ཐག་གིན་ཏུ་རིང་བ་ན་ཡོད་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་འདས་ཟིན་པ་དང་འབྱུང་བའི་དུས་ན་རིམ་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་སྤྱིར་

བསྐྱལ་དོན་མི་ཡང་རང་གི་སྒོ་ལ་སྟོན་པའི་བསྐྱལ་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་དང་ཉེ་བ་ན་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་སྤྱི་བའི་དབང་གིས་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་མདུན་གྱི་ཤ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་མའི་བར་སྟོན་པ་རྣམས་དང་དེའི་ཕུང་པོ་ལྟ་

@12A ༄། །བུ་ལོ། །སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་བསྐྱལ་དོན་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་རུང་གི་འབྲེལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྤང་

རུང་གི་འགལ་ཁྲ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག

གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མེད་དགག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མ་ཡིན་དགག

དང་སྐབས་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲུང་རུང་གི་རྒྱ། བྱབ་བྱེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་
བཞི། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། སྒྲུང་རུང་གི་

རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། མེ་མེད་པ་དེ་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐབས་པའི་
དང་པོ་དང་། ཤིང་མེད་པ་དེ། ཤིང་ཚད་

མས་མ་དམིགས་པའི་བྲག་རྫོང་དུ་ཤ་པ་མེད་པར་སྐབས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྐབས་པའི་

གསུམ་པ་དང་། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་

@12B པ་དེ། དུ་བས་དབེན་པའི་ཕྱི་གསྐྱོར་དུ་དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས། མི་མེད་དང་པོ་དང་། ཤིང་མེད་གཉིས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན།
དུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མི་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རི་བོང་

རྩ་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུ་བ་མེད་དངོས་འབྲས་དང་། ཤ་པ་ཤིང་གི་
ཁྲབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་རུང་གི་འགལ་

ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་རུང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་རུང་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་

དག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་དུ་གྲངས་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྤང་

སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱང་པར་མོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། མེ་

སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱང་པར་མོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟངས་ཏུ་གྲང་འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཉིས་པ་དང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱང་པར་མོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། མེ་

སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱང་པར་མོན་པའི་

ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟངས་ཏུ་ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གསུམ་པ་དང་། ཏུ་བ་བྲག་ཏུ་ཕྱར་བས་བྱང་པར་མོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཏུ་བ་བྲག་ཕྱར་བས་བྱང་པར་མོན་པའི་ཤར་གྱི་
དངོས་པོའི་སྟངས་ཏུ་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་

སྐྱབ་པའི་བཞི་པ་དང་། ཏུ་བ་བྲག་ཕྱར་བས་བྱང་པར་མོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཏུ་བ་བྲག་ཕྱར་བས་བྱང་པར་མོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟངས་ཏུ་གྲང་འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་

སྐྱབ་པའི་ཕྱ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་དག་ནི་བཅ་

པོར་གྱུར་བའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་

@13B འཛིན་གྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་གྱི་དངོས་གཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་རོག་ཆོས་ཅན། ལྷག་པ་དང་གཞོད་
མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། བྱ་

རོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་དེ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རྟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་

ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་རུང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། བྱས་པ་དེ། དེའི་མཆན་གཞི་ཡིན། མདུན་གྱི་གོང་བུ་རྩ་ཅན་རྟ་མ་ཡིན་

པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག

ཀྱང་ཡིན། ཏྲ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། མདུན་གྱི་གོང་བྱ་རྩ་ཅན་ཏྲ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྩ་ཅན་དེ་དེའི་

མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེན། ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། གོས་དཀར་པོ་ཆོས་
ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཆོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་ཏེ།

@14A ༄། །རང་ཉིད་ཆོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན།
བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འཇིག་པ་

རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན།

རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་

པ་དེ་སྐྱ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ཡང་ཁིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་
ནས་འཇིག་ངེས་དེ། བྱས་པ་རང་ཉིད་འཇིག་

པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་དེ།
བྱས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་

སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩ་ཅན་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གོང་བུ་རྩ་ཅན་རྟ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་
གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་སྐྱབ་གྱི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། །རྟ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་

འགལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་

@14B པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་དང་དུ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བན་
འདོགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་
བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་

ལ་ཤ་བ་ངེས་པའི་དབྱུད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟ་གས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟ་གས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་
སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ། ཤ་བ་ངེས་པའི་དབྱུད་

ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟ་གས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟ་གས་ཡང་དག་གང་

ཞིག །སྤྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་གས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་།

བའི་གང་ཟག་ལ་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལ་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཆོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤ་བ་

བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་ངེས་པའི་དཔུང་
ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་སྣང་བའི་འབྲེལ་རྒྱ་

@15A ༄། །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་
བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དམིགས་

བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་ངེས་པའི་དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་སྣང་བའི་འབྲེལ་རྒྱའི་རྒྱ་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་སྤང་བའི་

འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ། ཤ་ཟ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རིགས་
འབྲེལ། །ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་

སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་ཟ་ངེས་པའི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐབ་པའི་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་གང་ཞིག །མ་ཡིན་དགག་དང་སྐབ་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སྐབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྐབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་

ཟག་ལ་རྟག་པ་བསྐྱལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་པ་བསྐྱལ་

དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@15B མི་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྤང་རུང་གི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་གང་ཞིག །མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། མི་མེད་པ་དེ་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྤང་རུང་གི་སྐྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་
ཞིག །མི་དུ་བའི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་

འབྲེལ། ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྤང་རུང་གི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
གང་ཞིག །མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་གང་རིག་རྒྱན་

ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་

གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྐྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་
དེ་གང་རིག་རྒྱུན་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱོད་

@016A ༄། །རྟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རྟག་པ་དང་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། དམ་བཅའ་བཞག་
པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས་

དང་པོ་ནི། མི་མེད་པ་དེ། མི་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན། མི་མེད་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན། དུ་བ་མེད་པ་

དེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་

བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཏུ་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན། དེས་ཤིང་མེད་སོགས་ལ་རིགས་འདྲའོ། །བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ།
བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་

པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན། བུམ་པ་མེད་པ་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
བཟུང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་

འགྲེལ།@ །ཤ་ཟ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་ཟ་དེས་པའི་དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན། ཤ་ཟ་བསྐྱལ་

དོན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་ཟ་དེས་པའི་དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཏུ་བ་

དེ་མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་

@016B བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན། དེར་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ། མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་
དོན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན། །

རྟག་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། ། ཨ་ གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དགག་

རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། སྐྱབ་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ།

ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །

ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།
དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་འགལ་ཡང་། དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་མི་འགལ་
ཏེ། བྱས་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱ

@017A ༄། །རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྐྱབ་
ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་

དག། ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག། དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟ་

ལས། དེ་རྣམས་སེ་སེའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི།

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་གསུམ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟངས་
སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་

ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་

ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་

@017B མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བབྱང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྐད་གཉིས་ཀ་

སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྐད་ཅིག་མ་དེ་སྐྱ་མི་རྟགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དང་

གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་སྐད་ཅིག་མར་ཚད་མས་བྱབ་ཟིན་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཡང་དག་ཀྱི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱིར་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྐད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སྐད་ཅིག་མར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཚོལ་བའི་དོར་དོན་དང་ཐ་སྐད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒོ་ནས་

དབྱེན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་

རྟགས་ཡང་དག །གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྒྲིད་བྱེད་དེ། དང་པོའི་མཚན་
ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་ལ་ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བསྒྲིད་བྱེད་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ། །དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བསྒྲིད་བྱེད་དེ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ།
འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་

@018A ༄། །དག་གསུམ་ལས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། ཏུ་བ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག །མི་མེད་པ་དེ་

མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོར་ཏུ་བ་མེད་པར་སྐབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ལས། དཔྱད་

གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ། སྤྱིན་པས་མེད་སེ།

སྤྱོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྡུ་མ་སྤྱོད་དུ་སོང་བར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག། །དེ་དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་
དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་

དག། །དེ་དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་བསྐྱབ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ།
རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་

གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་གྲགས་པའི་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཐུན་སྟོགས་ལ་

འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་

@018B ཡིན་པ། དེ་སྐབ་ཀྱི་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐབ་ཀྱི་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། བྱས་པའི་བྱེ་
བྲག་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། ཨ། སྤྱག་པ་རྟགས་ཡང་

དག་ལ་སྐོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། །སྟོང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། སྟོང་
ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་སྐོལ་ཡང་དག་མེད་པ་ཡང་ཡིན་

པའི་གཞི་མཐུན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་སྐོལ་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་སྐབ་པའི་ཚོ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། སྟོང་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་

དག་ཀྱང་ཡིན། སྟོང་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་སྐོལ་ཡང་དག་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་གིས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྒྲ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་པའི་ཕྱི་
ཁོལ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་

ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་

@019A ༄། །པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་པའི་ཆོ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་དོན་སྐབས་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་པའི་

རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་

པས་བྱུང་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་སྐྱ་མི་

རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུང་བ་དེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་

སྒྲུང་བ་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཆོ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་

སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་བོ། །འདོད་ན། བྱས་པ་མེད་པའི་ཆོ། བྱས་པ་

ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་

@019B སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཚོ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་གིས། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་
ཀྱང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་

རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་པ་མི་འཐད་དེ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྒྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་

སྤྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོ། བྱས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚོ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་

པར་སྒྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་རང་དོན་

སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་སྒྲོར་ནི། སོ་སྐྱེ་འཆི་བ་
མའི་སེམས་སྒྲིད་ཅིག་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཉིར་འབྲས་སུ་

གྱུར་པའི་རིག་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་དེ། བྱོད་ཆགས་བཅས་རྒྱན་ལྡན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་སྒོ་བཞིན། བྱིས་པ་བཙས་མ་ཐག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་བའི་སྒོ་སྤྲུམ་
སྒོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བླན་པོའི་སྒོ་བཞིན་

@020A ༄། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལོག་ཕྱོགས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་རྩལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ།

གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་གྲུབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་

སྤང་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་མེད་ཀྱང་། བཞི་ལ་སྐྱར་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཚིག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་བཞི་

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱང་ཡིན་པའི་བཞི་མཐུན་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འརྱུག་པའི་འགལ་རྟགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འརྱུག་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས། གསུམ་པ་མཚན་བཞི་ནི། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འརྱུག

པའི་འགལ་རྟགས་དང་། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འརྱུག་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན། བཞི་པ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་

ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་

@020B འཇུག་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། བྱོད་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་

ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཐལ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རྩུས་ཏེ། སྐྱ་མི་

རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྤར་སྤང་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་

གཏན་ཆོགས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པས་བྱབ་ཅིས་ཟེར་

ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྱགས་ཡང་དག་ཡོད་

པར་ཐལ། སྐྱེ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱལ་ཡོད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་

ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྱགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་
དང་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྐྱེ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་

@21A ༄། །པའི་རྗེས་བྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཏྱགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྱགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བྱོད་སྐྱེ་
ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་

འགོད་རྩལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ། བྱོད་ཀྱི་ཏྱགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྱགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་

ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་

ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་

པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལའད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། སྐྱུང་ག་པ་

@21B མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྐྱུང་ག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་

མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་གང་ཞིག །བྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན། གང་ཟག་དེས་བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་

མཚན་གཞི་ནི། མཉན་བྱ། སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། སྐྱའི་ཕྱོག་པ་ནམས་རེ་རེ་ནས། སྐྱུང་ག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་

ཡིན། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་གང་ཞིག །བྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་

པར་དེས་པ་དང་། གང་ཟག་དེས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་མཚན་
ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་

@22A ༄། །གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་ལ། ལྷག་ལྷན་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་

གང་ཞིག །བྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་

ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ལོན་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་གྱིས་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་པ་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་

གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོག་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་བཞི། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། རི་

བོང་རྩ་མེད་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་གྱིས་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དེ། ཏུང་སྐྱ་ཚོལ་བུང་དུ་སྐབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། མི་རྟག་པ་དེ། ཏུང་སྐྱ་ཚོལ་བུང་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་

དེ་དང་། དབང་ཤེས་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་

@22B སུམ་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཕྱག་པའི་དངོས་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན། ༥ གཉིས་པ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཆོགས་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་

དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་
ནས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། ཁྱོད་

དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་

ཆོགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ལས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་

བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་

པར་ངེས་ནས། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་ཡང་དག་ལྷ་ག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་ལྷ་ག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྐྱུ་བ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཆོས་

ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། བྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ། བྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། དག་སྟེ།

@23A ༄། །བ་དེ། ༙ ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། ངག་སྒྲ་བའི་སྒྲ་ལྱིན་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་དང་། ཡང་དེ་དེའི་ངོར་ངག་སྒྲ་བའི་སྒྲ་ལྱིན་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་པ་ཡིན། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་

ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གང་ཞིག །བྱོད་དེ་

སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། བྱོད་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་

པ་མཆན་གཞི་ནི། བུ་རོད་ལྟ་བུ་དེ། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་མཆན་གཞི་ཡིན། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་ལ། །

མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་ སྟོ་ལ་

ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་ སྟོ་ལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་ ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་

མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས། ཏྲགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་

@23B ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས། གཞི་ཏྲགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས། ཏྲགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་
དུ་འགོང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་

ཆེགས། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་བདུན། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་
རྩས་ཚོ་ཕུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་དང་པོ་དང་། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་གསུམ་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞི་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྔ་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དུག་པ་དང་། ལྷོན་

ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་ཁྲུམ་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ།
ཏྲགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་

ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ། གཞི་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆོག་དང་བཞི། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། ཤ་བ་ཚད་མའི་

@24A ༄། །གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་དང་། སྤི་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། །སྤི་བའི་སྐུ་དབྱངས་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་། མ་གྲུག་གང་ན་

ཡོད་ཆ། མ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། རི་སྐལ་གསུམ་གྱི་དབྱས་ན་ཆོས་ཅན། མ་གྲུ་ཡོད་དེ། མ་བྱས་སྐྱ་སྐྱོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་

ཆོས་གཤམ་གྱི་ངོར། སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་སྟོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ། སྤྲོ་སྟོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ། ཕྱི་སྟོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་
པའི་གཏན་ཆོག་ལ། སྤྲོ་སྟོལ་ཕྱི་སྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་

ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་དང་གསུམ་ལས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། བྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། སྤྲོ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་དང་། གཅེར་བྱ་པས། སངས་རྒྱས་པའི་

ངོར། ལྟོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རྟན་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་། བྲངས་ཅན་གྱིས་རྒྱང་འཕེན་པའི་ངོར། སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
མིག་ཤེས་གྱིས་བརྒྱུད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་

སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ངེས་པར་མཁོ་བའི་འཕྲོས་དོན་ལ་གཉིས། སྐབས་དག་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་གཞན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྒྲུང་

དོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་སྐྱབ་ངག་གསུམ་

@24B དང་པོ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱར་བ་བཞེད་རྗེས་སུ། ཏུ་བ་ཡོད་ན། མི་ཡོད་པས་བྱུང། དཔེར་ན། ཚངས་མང་བཞིན། ཏུ་
ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཡང་ཏུ་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་མེད་ན། ཏུ་བ་མེད་

པས་བྱུང། དཔེར་ན། ཏུ་སྐྱང་བཞིན། ཏུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ནི་ཏུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དང་མི་མཐུན་སྦྱར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
ནི། བྱས་ན། མི་རྟག་པས་བྱུང། དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་

བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ན། མ་བྱས་པས་བྱུང། དཔེར་ན། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་སྐྱབ་ངག་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིང་མེད་ན། ལྷག་པ་མེད་པས་བྱུང། དཔེར་

ན། ཤིང་མེད་པའི་ཐང་བཞིན། ཤིང་མ་དམིགས་པའི་བྲག་ངོས་ན་ཡང་ཤིང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པ་ཡོད་ན། ཤིང་ཡོད་པས་བྱུང། དཔེར་ན། །ནགས་ཚལ་བཞིན།

ཤིང་མ་དམིགས་པའི་བྲག་ངོས་ན་ནི་ཤིང་མའད་དོཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ལང་དག

ལ། རྩལ་གསུམ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཚོན་ཙམ་བཟོད་ན། སྒྲ་ཚོས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྲབ།
དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོཞེས་པའི་དག

འདིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྲབ་ཅེས་པས་རྗེས་བྲབ་དངོས་སུ་བཟོད་ནས་ལྟོག་བྲབ་ཤྲགས་ལ་འཕེན་ཅིང་། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པས་ཚོས་ཙན་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱགས་ཚོས་དངོས་སུ་བཟོད།
དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་དངོས་སུ་བཟོད་པ་

@25A ༄། ༄ལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱགས་ཚོས་དང་ལྟོག་བྲབ་དངོས་སུ་བཟོད་ནས་རྗེས་བྲབ་ཤྲགས་ལ་འཕེན་བ་ནི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྲབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་
སོཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྲབ་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་

བྲབ་པ་གཉིས་ནི། སྤྱིར་བ་དེའི་རྗེས་བྲབ་དང་ལྟོག་བྲབ་མ་ཡིན་གྱི། བྱས་པ་ཉིད་དེའི་རྗེས་བྲབ་དང་ལྟོག་བྲབ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱགས་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་གཞན་ལ། འོ་ན། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་བའི་

རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དམ་མིད། ཡོད་ན་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཇི་ལྟར་གྲུབ། མིད་ན་ནི། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། བདག་མིད་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མིད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི། རྟགས་སྒྲིབ་ཡང་
དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་

ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ནི། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཅོད་གཞིར་བབྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་མིད་ཀྱང་། དགག་རྟགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དཔུང་རྒྱུ་མང་ཡང་བཞག་གོ། །དབྱ་
མའི་ལུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་དང་། ཆ་ཅན་གྱི་

རྟགས། གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟགས། ལུ་བཞི་སྒྲི་འགོག་གི་རྟགས་ནམས་སྒར་བཤད་པའི་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་དུ་འདུས་སམ་མ་འདུས་ཞེ་ན། སྒྲི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་རང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལྟ་གཉིས་ནི་

གཙོ་བོར་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་དགག་རྟགས་གཙོ་ཆེ་ཡང་། དེ་སྒྲུབ་གྱི་དགག་རྟགས་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྒྲི་མི་

རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་

@25B དག་དང་། སྐྱ་རྟག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་འགལ་ལྗོངས་མིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པས་སྟོང་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་

པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་ལྷགས་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ནི། དེའི་ལྷགས་ལ་རྟོན་འབྲེལ་དེ་དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ལྗོངས་མིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཇེ་ཉིད་
གྱིས་བཤད་ཅིང་། ཆ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེའི་ལྷགས་

ལ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་གྱི་འགལ་དམིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཙོ་ཆའོ། །མཚོན་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་
པར་མེད་དེ། བདེན་པར་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་། བྱས་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། གསེར་བུ་མེད་དེ། བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་བྱབ་བྱེད་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་དང་། མེས་དབུག་པའི་ཕྱི་གསྐྱོར་ན་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་

མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་། ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། རྟན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་འགལ་སྒྲ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྤྱར་

ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞི་གཅིག་ལ་སྟོན་པའི་རྟགས་གསུམ་འགལ་ཡང་སྐྱབ་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོན་ནས་མི་འགལ་ཏེ། མཚོན་ན། སྒྲིམ་པ་དེ། སྐྱར་གྲུ་རང་གི་སྐྱ་ལས་བྱང་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱང་། སྐྱ་གྲུ་མི་རྟག་པར་

@26A ལྷོ་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ལུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པ་པའི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་པོ་སྤྱི་མཚན་རྟོག་

པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཡང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཏགས་ཆོས་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་མཆོན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུང་གཞི་ཡིན་ན་

སྒྲ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུངས་གཞི་ཡིན་ན་སྒྲ་དང་

གཅིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་དགོས། ཏྲགས་ལ་བྱས་པ་ཉིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཏྲགས་
ཆོས་དོན་གསུམ་མིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་

སྒྲུབ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཕྱི་ཞུང་མཆོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟུག་པའི་ཀ་བ་མཆན་གཞི། ཀ་བ་ཡིན་པར་
མཆོན། གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་

སྒྲུབ་འདི་མཆོན་སྒྲུབ་རྣམས་དག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟུག་པའི་ཀ་བ་ཆད་མས་ངེས་ནས། ཀ་བ་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟུག་པའི་
ཀ་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟུག་པའི་ཀ་བ་དེ་ཀ་བར་

ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཐལ། རྟུག་པའི་ཀ་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟུག་པའི་ཀ་བ། རྟུག་པའི་ཀ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསེར་བུམ་མཚན་གཞི་

@26B བུམ་པ་ཡིན་པར་མཚོན། ལྟོ་ལྟེར་ཞབས་ཞུམ་ཅུ་སྒྲུབ་བའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྒྲུབ་འདི་མཚོན་སྒྲུབ་རྣམས་དག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་བུམ་ཚད་མས་
ངས་ནས། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་ངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་

སྒྲུབ་ཚུལ་གོང་དང་རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསེར་བུམ་མཚན་གཞི། བུམ་པ་ཡིན་པར་མཚོན། ལྟོ་ལྟེར་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྒྲུབ་འདི་མཚོན་སྒྲུབ་རྣམས་དག་ཡིན་ཟེར་
ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟེར་བ་དེ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྟོ་ལྟེར་བ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟེར་བ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞབས་དོལ་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྟོ་ལྟེར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟེར་བ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཅུ་སྒྲུབ་བའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་

མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞབས་དོལ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྟོ་ལྗེར་ཞབས་ཁྱམ་ཅུ་སྟོར་བའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མཚན་གཞི། བུམ་པ་ཡིན་པར་མཚན། སྟོ་ལྗེར་ཞབས་ཁྱམ་ཅུ་སྟོར་བའི་
དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་སྟོར་ལྟ་བུ་མཚན་སྟོར་རྣམ་

དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དོན་དེ་སྟོ་ལ་ཤར་ཡང་། དེ་ལ་ཐ་སྟད་ཅི་འདོགས་མི་ཤེས་པའི་ངོར། དོན་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ། མིང་གི་ཐ་སྟད་འདི་ལྟར་ཟེར་ཞེས་བརྟེན་སྟོར་ཞིང་མཚན་པར་བྱེད་
དགོས་ལ། དཔེར་ན་གདུང་འདོགས་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་སྟོ་ལ་ངེས་

@27A ༄༅། །ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་སྟོར་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ། གདུང་འདོགས་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ། ཀ་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། གདུང་
འདོགས་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་ཀ་བའོ་སྒྲུམ་དུ་མིང་

དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚན་མཚན་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་གོ་སྟོན་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་མཚན་བྱ་གོ་དགའ་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་མཚན་

གཞི། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་མཆོན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་

སྒྱུར་དང་། བུམ་པ་མཆོན་གཞི། དངོས་པོ་ཡིན་པར་མཆོན། རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྱུར་དང་། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མཆོན་གཞི། ཚད་མ་ཡིན་པར་
མཆོན། གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྱུར་འདི་

རྣམས་ཀྱང་མཆོན་སྒྱུར་རྣམ་དག་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྒྲུང་། ཞར་ལ་མཆོན་སྒྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་
བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་འདི་

དག་གི་སྒྲོན་ས། སྒྲུང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་བ་ལ་རྟེན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཇམ་གླིང་མཛེས་བྱེད་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་གྱི། །

གཞུང་བཞིན་མ་རྟོར་གཏན་ཆོགས་རིགས་པ་ཡི། །རྣམ་བཤད་ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ་འདིས། །ཐུབ་གཞུང་དགོངས་དོན་མ་ལུས་གསལ་བྱེད་ཤོག །། །ཆད་མའི་གཞུང་དོན་འབྱེད་པའི་

ལྷུ་མིག་རིགས་ལམ་ཆེ་བ་རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་འདི་ནི། ༧གོང་མོ་ས་སྐྱབས་

@27B མགོན་ཆུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བསྐྱུས་གྲུའི་གསན་བཞེས་བཀའ་ངོན་སྐྱབས་སྐྱབས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྷོག་པ་བྱམས་པས་སྒྲིགས་ཏེ་ཕུལ་བའོ།། མོ། །།ཨོ་སྤ་

སྟེ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་དང་སྟོན་པར་རིགས་ཆུལ་འབུམ། །ཡང་

དག་ལམ་ལས་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་འབད། །ཐར་འདོད་རྣམ་དཔྱོད་འཕུལ་གྱི་ལྷུ་མིག་གིས། །མདོ་རྒྱད་མཛོད་དགོགས་སྤྲད་དུ་པར་བསྐྱུན་དགས། །དཔལ་ལྷན་འཇམ་མགོན་རིང་ལུགས་
པསྟེ་འི་ཆལ། །རྣམ་པར་བཞད་པའི་

དག་མཆོན་ལོར་འཛིན་བྱབ། །སྒོ་གསལ་མཁའ་མང་རྒྱུག་རིག་ཅུལ་གྱིས། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་དབྱངས་སྟན་སྟོན་གསུམ་སྟོགས། །ཆུལ་ཀུན་སྟོང་རྗེའི་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་རྫོགས་
མགོན། །གསང་གསུམ་འོད་ཕྱེད་ཐུབ་བསྟན་

ཀུ་མུད་འབྱེད། །བདུད་སྟེ་འདབ་ཆགས་ཆོགས་ཀྱང་བག་ལྷན་གྱུར། །མཁའ་བྱུང་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་རབས་གསལ་ཤོག། །རྒྱ་སྦྱར་ཉིད་ཀྱང་ཐེག་མཆོག་བཞེས་དང་

མཇལ། །ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་ངག་ལ་

དབང་འབྱོར་ཏེ། །རྒྱ་བས་ཆེན་སྒྲོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་འཇིང་ཁྱགས་ནས། །མད་བྱང་བྱང་འཇུག་དྲོ་ཇེའི་ས་ཐོབ་ཤོག ། ། ཅས་པ་འདི་ཡང་སེར་བྱས་ཏེ་ཉོར་སྐྱ་གཤེགས་དག་བཤེས་ངག་དབང་དྲོ་ཇེ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་

རྫོགས་སྒྲིབ་དང་གསར་ཁྱགས་སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་དཔེར་དགོས་གལ་ཆེ་བས་༧སྐབས་ཙམ་ མགོན་རྒྱལ་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྷོག་བྱམས་པ་རྩལ་གྲིམས་རྒྱ་མཚོས་མཇོད་པའི་རིགས་ལམ་ཆེ་གས་
ཏྲགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ཆེག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་

@28A ༄༄༅། །དོན་བརྒྱད་ལོར་ཤིང་པར་གསར་བསྐྱན་སྐབས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བསྐྱལ་བའི་ངོར་དག་བསྟེན་པ་སྟོན་ཆོག་ཏུ་སེར་བྱས་ཏེ་ཉོར་བཀའ་འགྱུར་དག་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཐུབ་བསྐྱན་པས་
སྐྱར་བའོ། །སྐུ་མཛུགས་ལོ།

པར་འདི་སེར་བྱས་དཔེ་མཇོད་ཁང་དུ་བཞུགས། །